

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001007

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 370 від 11.06.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орел Марта Андріївна

2. Marta A. Orel

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 26-05-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8165

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Диференційовані підходи до лікування хворих із зниженою функцією щитоподібної залози у поєднанні з артеріальною гіпертензією
2. Differentiated approaches to the treatment of patients with decreased thyroid function and hypertension

Реферат:

1. У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального завдання внутрішньої медицини, що полягає в прогнозуванні перебігу та оптимізації лікування пацієнтів із коморбідним перебігом гіпотиреозу та артеріальної гіпертензії (АГ) шляхом фармакотерапевтичної корекції функціонального стану щитоподібної залози (ЩЗ), атерогенної дисліпідемії (АДЛ), ендотеліальної дисфункції (ЕД) та когнітивних розладів (КР) за допомогою розробленої методики комплексного лікування із включенням замісної гормональної терапії левотироксином, езетимібу та L-аргініну аспартату. На основі результатів проведеного комплексного обстеження хворих із зниженою функцією ЩЗ у поєднанні з АГ визначено особливості порушень ліпідного обміну, функціонального стану ендотелію судин, добового ритму АТ та когнітивних функцій у даній когорті коморбідних пацієнтів. Виявлено патогенетичний вплив зниження

рівня тиреоїдних гормонів у формуванні супутніх патологічних станів у вигляді АДЛ, ЕД та КР в осіб із СГ та МГ у поєднанні з АГ, гірші можливості їх корекції на тлі гіпотиреозу та продемонстровано ефективність гормональної замісної терапії препаратами левотироксину натрію в оптимальних дозах протягом 3 місяців серед пацієнтів із субклінічним зниженням тиреоїдної функції з метою покращення ліпідного обміну, функціонального стану ендотелію та когнітивних функцій. Запропоновано діагностичні алгоритми та розроблено прогностичні моделі перебігу гіпотиреозу у поєднанні з АГ, а саме формули прогнозування АДЛ (ФПадл), ЕД (ФПед) та КР (ФПкд) з урахуванням факторів віку, тривалості АГ, даних антропометрії, рівнів АТ, параметрів ліпідограми, показників глікемії та ТТГ. Для корекції супутніх патологічних станів – АГ, АДЛ, ЕД та КР на тлі гіпотиреозу (як СГ, так і МГ) вперше запропоновано нові диференційовані підходи до лікування хворих, що включають нормалізацію функції ЩЗ, оптимізацію дисліпідемії, покращення функціонального стану ендотелію судин та когнітивних функцій. Доведено більшу ефективність, окрім стандартної (протокольної) терапії, додаткового застосування комбінованої ліпідознижуючої терапії з використанням езетимібу 10 мг на добу та метаболічної терапії L-аргініном аспаратом розчином оральним 200 мг/мл по 5 мл чотири рази на добу протягом 3 місяців у комплексній терапії таких коморбідних пацієнтів.

2. The thesis presents theoretical analysis and new practical solution to an actual problem of internal medicine, which consists in prediction of the course and improving treatment of the patients with comorbid hypothyroidism and arterial hypertension (AH) by the means of pharmacotherapeutic correction of the functional state of thyroid gland, atherogenic dyslipidemia, endothelial dysfunction (ED) and cognitive disorders with the developed method of complex treatment including hormone replacement therapy with levothyroxine, ezetimibe and L-arginine aspartate. On the complex examination of the patients with decreased thyroid function and AH there were studied the peculiarities of lipid metabolism disorders, disturbances of the functional state of vascular endothelium, daily blood pressure profiles and cognitive functions in this cohort of comorbid persons. There were revealed the pathogenetic impact of a decreased thyroid hormones level in the development of concomitant pathological conditions – atherogenic dyslipidemia, endothelial dysfunction and cognitive disorders – among patients with SH and OH in combination with AH, as well as worse possibilities of their correction against the background of hypothyroidism. The effectiveness of hormone replacement therapy with levothyroxine in adequate doses within three months in patients with subclinical thyroid decline with the aim to correct the disorders of lipid metabolism, functional state of the vascular endothelium and cognitive functions was demonstrated. There were offered diagnostic algorithms and developed prognostic mathematical models of atherogenic dyslipidemia, endothelial dysfunction and cognitive disorders among patients with hypothyroidism in combination with AH, taking into account the factors of age, AH duration, anthropometric data, results of BP measurement (SBP, DBP and PBP), lipid profile parameters, blood glucose and TSH levels. For the correction of concomitant pathological conditions – atherogenic dyslipidemia, endothelial dysfunction and cognitive disorders – there were proposed new differentiated approaches to the treatment of comorbid patients with hypothyroidism and AH, which include normalization of thyroid function, optimization of dyslipidemia, improvement of the functional state of vascular endothelium and cognitive functions. Significantly better results were found among the patients who, as a part of complex treatment, were administered combined cholesterol-lowering therapy with ezetimibe 10 mg a day and metabolic therapy with L-arginine aspartate oral solution 200 mg/ml 20 ml a day within three months.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Орел МА, Мартинюк ЛП. Стан ендотелію судин у хворих на артеріальну гіпертензію зі зниженою функцією щитоподібної залози. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2023;2(54):98-102. doi: 10.11603/1811-2471.2023.v.i2.13898.
- 2. Орел МА, Мартинюк ЛП. Плейотропні ефекти замісної терапії левотироксином у хворих на субклінічний гіпотиреоз та артеріальну гіпертензію. Міжнародний ендокринологічний журнал. 2023;19(5):370-375. doi: 10.22141/2224-0721.19.5.2023.1301.
- 3. Орел МА, Мартинюк ЛП. Особливості когнітивних порушень у хворих на артеріальну гіпертензію у поєднанні з гіпотиреозом. Art of medicine. 2023;27(3):100-5. doi: 10.21802/artm.2023.3.27.100.
- 4. Orel M, Martynyuk L. Endothelial dysfunction correction in patients with hypertension, dyslipidaemia, and decreased thyroid function. International Journal of Medicine and Medical Research. 2023;9(1):24-31. doi: 10.61751/ijmmr.2413-6077.2023.1.24.
- 5. Shved M, Martynyuk L, Orel M, Hnatko V, Yastremska I. Clinical, laboratory and endothelium-modulating changes in patients with arterial hypertension comorbid with hypothyroidism. Romanian Journal of Diabetes, Nutrition and Metabolic Diseases. 2024;31(1):11-18. doi: 10.46389/rjd-2024-1379.
- 6. Орел М. Можливості корекції ендотеліальної дисфункції у хворих на артеріальну гіпертензію на тлі гіпотиреозу. У: Матеріали XXVII Міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених Майбутнє за наукою; 2023 квіт. 10-12; Тернопіль. Тернопіль: Укрмедкнига; 2023. с. 13-14.
- 7. Орел М, Мартинюк Л. Особливості ліпідного обміну у хворих на гіпотиреоз у поєднанні з артеріальною гіпертензією. У: Матеріали підсумкової LXVI науково-практичної конференції Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2023 черв. 16-17; Тернопіль. Тернопіль: Укрмедкнига; 2023. с. 27-28.
- 8. Орел МА, Мартинюк ЛП. Вплив кардіоваскулярних ризиків на ендотеліальну дисфункцію у хворих на гіпотиреоз. У: Матеріали XXIV Національного конгресу кардіологів України; 2023 верес. 19-22; Київ. Київ; 2023. с. 110-111.
- 9. Орел МА, Мартинюк ЛП, Даниш ЛМ, Шершун ОІ. Когнітивні порушення у хворих на гіпотиреоз у поєднанні з артеріальною гіпертензією та можливості їх корекції. У: Матеріали П'ятого наукового симпозиуму з міжнародною участю з громадського здоров'я Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики в умовах воєнного стану та перспективи розвитку; 2023 верес. 27-28; Тернопіль. Тернопіль; 2023. с. 44-47.
- 10. Орел МА, Даниш ЛМ. Можливості корекції дисліпідемій у хворих на артеріальну гіпертензію із зниженою функцією щитоподібної залози. У: Матеріали XXVIII Міжнародного медичного конгресу студентів та молодих вчених Майбутнє за наукою; 2024 квіт. 8-10; Тернопіль; 2024. с. 15.
- 11. Орел МА, Мартинюк ЛП. Оптимізація лікування артеріальної гіпертензії у хворих з гіпотиреозом за допомогою включення езетимібу до стандартної схеми терапії. У: Матеріали підсумкової LXVII науково-практичної конференції, присвяченої 170-літньому ювілею Івана Горбачевського Здобутки клінічної та експериментальної медицини; 2024 черв. 13-14; Тернопіль. Тернопіль; 2024. с. 38-39.
- 12. Орел МА, Мартинюк ЛП. Превентивна терапія дисліпідемій у пацієнтів із артеріальною гіпертензією залежно від функціонального стану щитоподібної залози. У: Збірник наукових праць Перспективи розвитку медичної реабілітації на різних рівнях надання медичної допомоги; 2024 черв. 27-28; Тернопіль. Тернопіль; 2024. с. 97-100.
- 13. Орел МА, Мартинюк ЛП. Прогнозування ризику розвитку когнітивних розладів у пацієнтів із зниженою функцією щитоподібної залози та артеріальною гіпертензією. У: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції Perspectives of contemporary science: theory and practice; 2024 лист. 11-13; Львів. Львів; 2024. с. 226-228.
- 14. Орел МА, Мартинюк ЛП. Прогнозування ризику розвитку ендотеліальної дисфункції у хворих на артеріальну гіпертензію із зниженою функцією щитоподібної залози. У: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції Perspectives of contemporary science: theory and practice; 2024 лист. 11-13; Львів. Львів; 2024. с. 229-231.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100061

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинюк Лариса Петрівна

2. Larisa P. Martinyuk

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені

І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашковська Наталія Вікторівна

2. Natalia V. Pashkovska

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.15

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9896-1744

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Урбанович Аліна Мечиславівна
2. Alina M. Urbanovych

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3676-7345

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Криницька Інна Яківна
2. Inna Y. Krynytska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0398-8937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасечко Надія Василівна
2. Nadiya V. Pasyechko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2081-4269

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гребеник Мар'ян Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гребеник Мар'ян Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Левандовська Н.М.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна